

1971. évi 24. törvényerejű rendelet

a légijárművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekről és egyéb cselekményekről szóló Tokióban, az 1963. évi szeptember hó 14. napján kelt Egyezmény kihirdetéséről¹

Hatályos: 2007. 01. 01. –

(A Magyar Népköztársaság² csatlakozási okiratának letétbehelyezése a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetnél az 1970. évi december hó 3. napján megtörtént)

1. § A Népköztársaság Elnöki Tanácsa³ a légijárművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekről és egyéb cselekményekről szóló, Tokióban, az 1963. évi szeptember hó 14. napján kelt Egyezményt e törvényerejű rendelettel kihirdeti.

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar fordítása a következő:

„EGYEZMÉNY

a légijárművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekről és egyéb cselekményekről

Az Egyezményben részes Államok a következőkben állapodtak meg:

[I. fejezet](#)

Az Egyezmény hatálya

1. cikk

1. Az Egyezményt olyan cselekmények elkövetése esetében kell alkalmazni, amelyek
 - a) büntetőtörvénybe ütköznek;
 - b) veszélyeztetik vagy veszélyeztethetik a légijármű, az azon levő személyek vagy vagyontárgyak biztonságát, illetőleg veszélyeztetik a fedélzeti rendet és fegyelmet, tekintet nélkül arra, hogy e cselekmények bűncselekmények-e vagy sem.
2. Az Egyezményt – a [III. fejezetben](#) meghatározott kivételekkel – alkalmazni kell azokra a bűncselekményekre és egyéb cselekményekre, amelyeket a Szerződő Államok valamelyikében lajstromozott olyan légijármű fedélzetén követtek el, amely a nyílt tenger, illetőleg egyetlen államhoz sem tartozó terület felett repült vagy a felszínén tartózkodott.
3. Az Egyezmény alkalmazása szempontjából a légijárművet repülésben levőnek kell tekinteni attól kezdve, hogy a hajtóművét a felszálláshoz szükséges teljesítményre állítják, mindaddig, amíg a leszállási művelet befejeződik.
4. Az Egyezmény nem alkalmazható katonai, vám- vagy rendőrségi szolgálatra használt légijárműre.

2. cikk

A 4. cikk rendelkezéseinek érintetlenül hagyásával és azt az esetet kivéve, ha a légijármű vagy a fedélzetén levő személyek, illetőleg vagyontárgyak biztonsága megköveteli, az Egyezmény egyik rendelkezését sem lehet úgy értelmezni, hogy az büntetőtörvénybe ütköző politikai természetű, faji vagy vallási megkülönböztetésen alapuló bűncselekmény tekintetében eljárásra adna lehetőséget vagy azt szükségessé tenné.

[II. fejezet](#)

Joghatóság

3. cikk

1. A légitársaság fedélzetén elkövetett bűncselekmény és egyéb cselekmény tekintetében a lajstromozó Államnak joghatósága van.
2. Mindegyik Szerződő Állam megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy a nála lajstromozott légitársaságok fedélzetén elkövetett bűncselekményekre mint lajstromozó Államnak joghatósága legyen.
3. Az Egyezmény nem zárja ki a büntető-joghatóságnak a belső jogszabályokkal összhangban történő gyakorlását.

4. cikk

Az a Szerződő Állam, amely nem a lajstromozó Állam, a repülésben levő légitársasággal kapcsolatban nem tehet intézkedést abból a célból, hogy a fedélzetén elkövetett bűncselekmény tekintetében joghatóságot gyakoroljon, kivéve a következő eseteket:

- a) a bűncselekménynek hatása van ebben az Államban;
- b) a bűncselekményt ennek az Államnak az állampolgára vagy állandó lakosa követte el, illetőleg ellene követték el;
- c) a bűncselekmény ennek az Államnak a biztonsága ellen irányul;
- d) a bűncselekménnyel a légitársaságok repülésére vagy a légterben való mozgására vonatkozó, ebben az Államban hatályos más előírást szegtek meg;
- e) a joghatóság gyakorlása szükséges ahhoz, hogy ez az Állam teljesíthesse a többoldalú nemzetközi egyezmény alapján ráháruló kötelezettségeit.

III. fejezet

A légitársaság parancsnokának hatásköre

5. cikk

1. E fejezet rendelkezései nem alkalmazhatók olyan bűncselekményre, vagy egyéb cselekményre, amelyet a lajstromozó Állam légterében, a nyílt tenger vagy egyetlen államhoz sem tartozó terület felett repülésben levő légitársaság fedélzetén követtek el vagy készülnek elkövetni, kivéve ha az utolsó felszállási vagy a tervezett legközelebbi leszállási hely nem a lajstromozó Állam területén van, vagy a légitársaság már nem a lajstromozó Állam légterében repül, de az elkövető még a fedélzetén tartózkodik.

2. E fejezet alkalmazása szempontjából – az 1. cikk 3. bekezdésének rendelkezésétől eltérően – a légitársaságot repülésben levőnek kell tekinteni attól kezdve, amikor a beszállást követően mindegyik külső ajtaját becsukták, mindaddig, amíg a kiszállás céljából ezek valamelyikét ki nem nyitják. Kényszerleszállás esetében a fedélzetén elkövetett bűncselekményekre és egyéb cselekményekre e fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni mindaddig, amíg valamelyik állam illetékes hatósága a légitársaságért, valamint a fedélzetén levő személyekért és vagyontárgyakért a felelősséget át nem veszi.

6. cikk

1. Ha a légitársaság parancsnoka alapos okkal feltételezheti, hogy a légitársaság fedélzetén valaki az 1. cikk 1. bekezdésében meghatározott bűncselekményt vagy egyéb cselekményt követett el vagy készül elkövetni, e személlyel szemben megteheti azokat a megfelelő intézkedéseket – ideértve a személyes szabadságot korlátozó intézkedéseket is –, amelyek szükségesek

- a) a légitársaság vagy az azon levő személyek és vagyontárgyak, biztonságának a megóvásához; vagy
- b) a fedélzeti rend és fegyelem fenntartásához; vagy
- c) annak lehetővé tételéhez, hogy – e fejezet rendelkezéseivel összhangban – e személyt az illetékes hatóságnak átadják vagy a légitársaságról leszállítsák.

2. A légitársaság parancsnoka a légitársaság személyzetének tagjait utasíthatja vagy feljogosíthatja, az utasokat pedig felkérheti vagy feljogosíthatja – de nem utasíthatja –, hogy nyújtsanak segítséget olyan személlyel szemben a személyes szabadságot korlátozó intézkedések megtételéhez, akivel szemben a parancsnok ilyen intézkedés tételére jogosult. A légitársaság személyzetének tagjai vagy az utasok ilyen feljogosítás nélkül is megfelelő megelőző intézkedéseket tehetnek, ha alapos okkal feltételezhetik, hogy az intézkedés azonnali megtétele szükséges a légitársaság vagy az azon levő személyek, illetőleg vagyontárgyak biztonságának a megóvásához.

7. cikk

1. A 6. cikk rendelkezéseinek megfelelően alkalmazott, a személyes szabadságot korlátozó intézkedéseket nem szabad a légijármű leszállása után is fenntartani, kivéve ha
- a) a leszállás helye nem valamelyik Szerződő Állam területén van és annak hatósága nem engedi meg annak a személynek a légijárműről való leszállítását, akinek a személyes szabadságát korlátozták, vagy akivel szemben a 6. cikk 1. bekezdése c) pontjának megfelelően intézkedést alkalmaztak annak érdekében, hogy lehetővé tegyék e személynek az illetékes hatóság részére történő átadását;
 - b) a légijármű kényszerleszállást végez és a légijármű parancsnoka nincs abban a helyzetben, hogy e személyt átadja az illetékes hatóságnak;
 - c) e személy beleegyezik abban, hogy a személyes szabadsága korlátozásának fenntartásával tovább szállítsák.
2. A légijármű parancsnoka mielőtt – lehetőleg még az előtt, hogy a 6. cikk alapján személyes szabadságot korlátozó intézkedések alatt álló személlyel a fedélzeten valamelyik állam területén leszállna – értesíti ennek az Államnak a hatóságát arról, hogy a légijármű fedélzetén olyan személy van, akinek személyes szabadságát korlátozták, és hogy e korlátozásnak mi volt az oka.

8. cikk

1. A légijármű parancsnoka azt a személyt, akiről alapos okkal feltételezi, hogy az 1. cikk 1. bekezdésének b) pontjában meghatározott cselekményt elkövette vagy elkövetni készült, a 6. cikk 1. bekezdésének a) vagy b) pontjában említett célból a légijárműről leszállíthatja bármely Állam területén, ahol a légijármű leszáll.
2. A légijármű parancsnoka jelentést tesz a leszállítás tényéről és okáról azon Állam hatóságának, amelynek területén e cikk rendelkezéseinek megfelelően valakit a légijárműről leszállított.

9. cikk

1. A légijármű parancsnoka azt a személyt, akiről alapos okkal feltételezheti, hogy a légijármű fedélzetén olyan cselekményt követett el, amely véleménye szerint a légijárművet lajstromozó Állam büntetőtörvénye értelmében súlyos bűncselekmény, átadhatja bármelyik Szerződő Állam illetékes hatóságának, amely területén a légijármű leszállt.
2. A légijármű parancsnoka mielőbb – lehetőleg még az előtt, hogy azzal a személlyel a légijármű fedélzetén, akit az előző bekezdésben foglaltaknak megfelelően át szándékozik adni, a Szerződő Államok valamelyikének a területén leszállna – értesíti ennek az Államnak a hatóságát arról, hogy e személyt át kívánja adni, és hogy ennek mi az oka.
3. A légijármű parancsnoka a légijárművet lajstromozó Állam jogszabályai szerint jogszerűen birtokában levő bizonyítékokat és egyéb adatokat rendelkezésre bocsátja annak a hatóságnak, amelynek a gyanúsítottat e cikk rendelkezésének megfelelően átadja.

10. cikk

Az Egyezményben foglaltaknak megfelelően megtett intézkedésekért a légijárműnek sem a parancsnokát, sem a személyzetének más tagját, sem bármelyik utasát, sem a légijármű tulajdonosát vagy üzemben tartóját, sem azt a személyt, akinek megbízásából a repülést végezték, semmilyen eljárásban nem lehet felelőssé tenni azért a bánásmódért, amelyben az a személy részesült, akivel szemben az intézkedéseket tették.

IV. fejezet

Légijárművek jogellenes hatalomba kerítése

11. cikk

1. Ha valaki a légijármű fedélzetén erőszakkal vagy azzal való fenyegetéssel olyan jogellenes cselekményt követ el, amellyel a repülésben levő légijármű működésébe beavatkozik, azt hatalmába keríti vagy más módon jogtalan ellenőrzést gyakorol felette vagy ha ilyen cselekményt készülnek elkövetni, a Szerződő Államok minden megfelelő intézkedést megtesznek, hogy visszaállítsák, illetőleg fenntartsák a légijármű törvényes parancsnokának a légijármű fölötti ellenőrzését.
2. Az előző bekezdésben meghatározott esetben az a Szerződő Állam, amelynek területén a légijármű leszáll, megengedi az utasoknak és a légijármű személyzetének, hogy – amint ez lehetséges – folytassák az útjukat, a légijárművet és rakományát pedig visszaszolgáltatja a jogos birtokosának.